



Miha Marinko v Cerknici

16. avgusta je v popoldanskih urah obiskal Cerknico sekretar ZKS tovariš MIHA MARINKO. Pred poslopjem nove blagovne hiše je uglednega gosta sprejel direktor trgovskega podjetja »Škocjan« Tone Gornik in mu zaželel dobrodošlico. Skupaj sta obiskala nove prostore okrepčevalnice podjetja »Škocjan«, kjer se jima je pridružil tudi predsednik občine Jože Telič. Miha Marinko se je z njima zadržal v daljšem razgovoru. Zelo se je zanimal za razvoj industrije, predvsem za probleme tovarne pohištva »Brest« Cerknica, za razvoj kmetijstva in najmočnejšega obrata Marof ter za nadaljnje perspektive pri razvoju turizma v tem delu Notranjske. Povpraševal je po razvoju turizma na Cerkniskem jezeru in njegovih perspektivah. Tone Gornik ga je seznanil z gradnjama dveh turističnih objektov na Slivnici in v Rakovem Škocjanu. Iz Cerknice je odpotoval tovariš Miha Marinko v Loško dolino na lov v snežniške gozdove.



Franc Kavčič novi predsednik občine

NA ZADNJI SEJI SPLOŠNEGA ZBORA ObLO, KI JE BILA 28. SEPTEMBRA, SO IZVOLILI ZA NOVEGA PREDSEDNIKA OBČINE CERKNICA FRANCA KAVČIČA Z UNCA. TOVARIŠ KAVČIČ JE ZAVZEMAL ZADNJA LETA VAŽNE GOSPODARSKE IN POLITIČNE FUNKCIJE. DO LANI JE BIL SEKRETAR OBČINSKEGA KOMITEJA ZK. LETOS JE KONČAL POLITIČNO ŠOLO V LJUBLJANI. V PRIHODNJIH DNEH BO ŽE PRIČEL Z DELOM NA OBČINI. DOSEDANJI PREDSEDNIK BO PREVZEL NOVE DOLŽNOSTI.

Blagovna hiša v Cerknici odprta

Sredi avgusta je odprlo trgovsko podjetje »Škocjan« v Cerknici novo blagovno hišo. Z gradnjo je pričelo podjetje »Gradišče« že leta 1960. Investicija v trgovske lokale je znašala 33.500.000 dinarjev od tega odpade 27 milijonov dinarjev na gradbena dela in 8 milijonov 500 tisoč na opremo. 15 milijonov posojila je dobilo podjetje »Škocjan« od okrajne trgovske zbornice, razliko je kril ObLO Cerknica. Nova blagovnica dela po načelu samoizbire in je najlepše urejena trgovina na Notranjskem. Potrošnik ima na vpogled vse pred-

mete široke potrošnje. S tem je olajšano delo trgovcem in potrošnikom, ki tako najlažje zadostijo svojim potrebam in okusu. V blagovni hiši imajo svoje prostore oddelki z železnino, elektromaterialom, galanterijo, tekstilom in pohištvo. Prvi dan ko je bil odprt trgovski lokal, je iztržilo podjetje »Škocjan« okrog 600.000 dinarjev. Več prvih potrošnikov so nagradili s praktičnimi darili v skupni vrednosti nad 100.000 din. Isti dan so odprli tudi okrepčevalnico v treh prostorih podaljšane delikatesne trgovine. Z no-

vimi trgovskimi kapacitetami je vrzel v maloprodajni mreži odpravljena. Najvažnejša naloga, ki stoji pred kolektivom podjetja »Škocjan«, je ureditev trgovske mreže na Rakeku, ki zaostaja za sodobnim poslovanjem. Prva ovira so prav gotovo prostori za dobre lokale, druga pa boljša izbira. Samopostrežna trgovina, ki jo nameravajo urediti do dneva republike, bo prvi korak k modernizaciji trgovine na Rakeku.

TRGOVSKA HIŠA V CERKNICI - NAJMODERNEJŠA TRGOVINA NA NOTRANJSKEM

Osnutek novega statuta

Po večmesečnem delu komisije za sestavo novega občinskega statuta je te dni leta končala z delom. Tako bo prihodnje mesece osnutek v razpravi pri organizacijah SZDL, sindikata, mladine in ZB. Pozneje bodo spregovorili o novem statutu tudi delovni kolektivi in volinci. Bistvena značilnost novega statuta je predvsem v znižanju števila krajevnih odborov od 37 na 12 krajevnih skupnosti. Vzklajene bodo tudi razmejitve med krajevnimi organizacijami. SZDL in krajevnimi skupnostmi, kar bo prav gotovo vplivalo na uspešnejše delo obeh organizacij. Razen tega določa statut vlogo SZDL, dolžnosti in pravice organov upravljanja in državljanov. Pri ObLO Cerknica so že imenovali člane, ki bodo prihodnje mesece razlagali osnutek novega občinskega statuta širši javnosti.

Pred polaganjem obračuna

V začetku oktobra bodo pričela kulturno prosvetna društva »Svobod« z občnimi zbori. Trenutno je na našem področju 7 društev »Svobod«, ki niso našla pravega mesta pri svojem delu. Tako je bilo preteklo sezono na našem področju pravo kulturno mrtvilo. V celem letu je bilo le nekaj dramatskih prireditev, ki so jih pripravili mladinski aktivisti. Kaže, da so glavna ovira pri dosedanji nedelavnosti »Svobod« slabi kadrovske sestavi, ki jih bo treba temeljito spremeniti. Na občnih zborih bodo posvetili največ pozornosti sestavi programov in njegovi pestrosti za prihodnje obdobje.



Skupna grobišča borcev in žrtev fašizma v Loški dolini

V nedeljo, 9. septembra, je krajevna organizacija ZB NOV v Loški dolini odkrila skupni grobišči s spomeniki na pokopališču v Viševku in Ložu. Žalne svečanosti se je udeležilo nad 1000 ljudi, nekdanjih borcev in aktivistov, predstavnikov oblasti in organizacij. Med gosti se je svečanosti udeležil tudi sekretar okrajnega komiteja ZK Ljubljana Franc Popit. Kmalu po deveti uri je zaigrala godba na pihala iz Cerknice pred skupnim grobiščem na pokopališču v Viševku internacionalo, nakar je spregovoril prvoborec Franc

je zapel žalostinko »Prečuden cvet«, med igranjem godbe pa so polagali vence. Pesnica Marička Žnidaršič je recitirala pesem »Minuta tišine«, mladinski pevski zbor osemletke Stari trg je zapel žalostinko »Kot žrtve ste padli«. Sledila je še recitacija mladinke z osemletke Stari trg, moški pevski zbor je zapel »Pesem o svobodi« in godba je zaigrala partizansko koračnico. S tem je bila zaključena žalna svečanost v Viševku. Ob 11. uri pa je bilo odkritje skupnega grobišča s spomenikom v Ložu, katerega je od-

kril prvoborec tov. Šumrada.

Spomenik na pokopališču v Viševku so postavili 161 padlim borcem in žrtvam fašizma, med katerimi je tudi 50 neznancev. Spomenik v Ložu pa je postavljen v spomin 42 borcem in 13 neznancem. Spomenike je oskrbelo pod-

jetje »Marmor« iz Ljubljane. Vsa dela so veljala več kot 2.000.000 dinarjev, večina sredstev so zbrali sami člani ZB z nabiralno akcijo, delno pa je prispeval tudi občinski ljudski odbor Cerknica.

Krajevna organizacija ZB Loška dolina ima v načrtu za prihodnje leto urediti skupna grobišča tudi na pokopališču v Podcerkvi in Danah. Na ta način bodo vsi nekdanji borci in žrtve fašizma na področju Loške doline imeli skupna grobišča s spomeniki.

BRAVCI POZOR!

Vročina v zadnjih mesecih nas je ovirala, da smo pozabili napisati nekaj vrstic tudi vam dragi braveci. Ne moremo reči, da ste v tem času kaj pridno dopisovali. Lahko celo trdimo, da ste povsem pozabili na nas, kakor da ne bi redno okrog vsakega prvega prišli v vašo hišo. Kar z žalostjo moramo ugotoviti, da se na naše križanke, nagradne podpise in spis »Oh, te počitnice«, niste odzvali tako kot preje. Priznati moramo, da je kazalo v začetku veliko bolje in je tako nagle padec zanimanja za naša razvedrila zares zaskrbljujoč.

Čeprav se trudimo, da bi vam naš mesečnik čimbolj približali, se bojimo, da ne znamo pravilno odbirati gradiva ali pa vam naša obdelava ne ugaja. Kakorkoli že, tokrat vam zastavljamo zelo enostavno nalogo, pri kateri računamo na odgovor širokega kroga bravecev. Napišite nam pismo ali dopisnico, na kateri nam sporočite naslov članka, črtice, uganke in drugega objavljenega gradiva, ki vam je vključno s to številko najbolj ugajal. Med tiste

bravce, ki bodo najštevilneje izbrali določen članek, bomo z žrebom razdelili štiri denarne nagrade po 1.000 dinarjev. Rok za dostavo naslovov člankov je 15. oktober.

Veseli bomo, če nas boste opozorili tudi na pomanjkljivosti in nam poslali dobre predloge za izboljšavo lista. Zadovoljni bi bili, če bi dobivali poročila tudi o dogodkih, življenju in delu sovaščanov, organizacij in društev v vašem kraju.

V upanju, da se boste našemu vabilu kmalu odzvali, vas tovariško pozdravlja

Uredništvo

spomenik v ponos poznim rodovom.

Preživeli udeleženci pohoda XIV. divizije so hoteli obuditi spomine, zato so sklenili, da se v svobodi snidejo v krajih, kjer so morda le za las ušli smrti. Šele 22. in 23. avgusta se je izpolnila dolgoletna želja« je pripovedoval tov. Jože Mlakar. »Tedad nam je občinski odbor ZB pripravil pohod z avtobusi. Že v zgodnjih jutranjih urah smo se napotili preko Ljubljane v Celje. Tu smo položili venec k spomeniku padlih. Dva dni smo potovali po Štajerski in obiskali grobove žrtev v Frankolovem, bojišči štirinajste pri Doliču, muzej NOV v Slovenj Gradcu, Ravne in Zavadne, kjer je padel partizanski pesnik Kajuh. Pri našem pohodu nismo pozabili na zadnji boj pohorskega bataljona in obiskali njihovo zadnje prizorišče Pri treh žeblih. Pozabili nismo tudi na ponos Štajerske — Velenje.

Taka je bila naša pot po Štajerski danes. Obiskali smo grobove sotovarišev, ki niso mogli okusiti sadove svoje in naše revolucije na svobodni Štajerski.« Žalost je bila razlita na obrazu tov. Mlakarja ko je končal razgovor s temi trpkimi besedami.

LT



Odkritje spomenika padlim borcem na pokopališču v Viševku

Levec. Tov. Levec je zlasti poudaril, kako potrebno je bilo, da so tudi borci in žrtve fašizma v Loški dolini dobili skupna grobišča s spomeniki, ki bodo vedno spominjali nanje. Nato je odkril spomenik in ga dal v varstvo krajevni organizaciji ZB Loška dolina. V imenu krajevnega odbora ZB je spomenik prevzel predsednik odbora Alojz Mulc. Moški pevski zbor »Svoboda« Loška dolina

Ukinitvev enooddelnih šol

Po sklepu obeh zborov ObLO Cerknica so v tem šolskem letu ukinjene vse enooddelčne šole na področju občine. Učenci enooddelčne šole iz Babnega polja se vozijo v Stari trg, iz Gorenjega Jezera v Grahovo, iz Šivč in Krajiča v Novo vas in iz Žilc, Cajnarjev in Otav v Cerknico. Po dogovoru s podjetjem SAP iz Ljubljane se vozijo ti učenci vsakodnevno v šolo. Tako je sedaj v občini Cerknica pet popolnih osn. šol in tri podružnice s štirimi razredi v krajih Unec, Begunje in Iga vas. Ukinitvi enooddelčne šole so nasprotovali prebivalci Gorenjega Jezera, kljub ugodni legi vasi za prevoz z avtobusi. Za sedaj imajo največ težav učenci iz vasi Otok, ker je vas precej oddaljena od Cerknice, se morajo voziti v šolo z lastnimi vozili. V kratkem namerava kupiti ObLO iz sklada za šolstvo manjši avtomobil, s katerim bodo prevažali v Cerknico tudi 10 učencev z Otoka.

S XIV. po Štajerski



Jože Mlakar

Lahko bi imenoval pogovor lokalna tiskovna konferenca, toliko dopisnikov nas je bilo zbranih na sestanku okrog udeležencev pohoda slavne štirinajste divizije Jožeta Mlakarja iz Iga vasi pri Starem trgu. Bili smo seveda sami domači dopisniki. Dane je zastopal »Delo«, Slavko »Ljubljanski dnevnik«, sam pa sem nihal besedo za besedo za naš časnik. V tem neenakem boju s svinčniki sem bil v najslabšem položaju, saj sem moral zapisati vse, pa čeprav za mesečnik z najmanjšo naklado. Jože Mlakar nam je spregovoril o štirinajsti in o prvem

pohodu preživelih borcev našega področja v kraje borb na Štajersko po osvoboditvi. Izpod peresa dopisnika-amaterja so vreli stavki, ki sem jih šele po dvodnevnem odlašanju začel postavljati v pravo zaporedje.

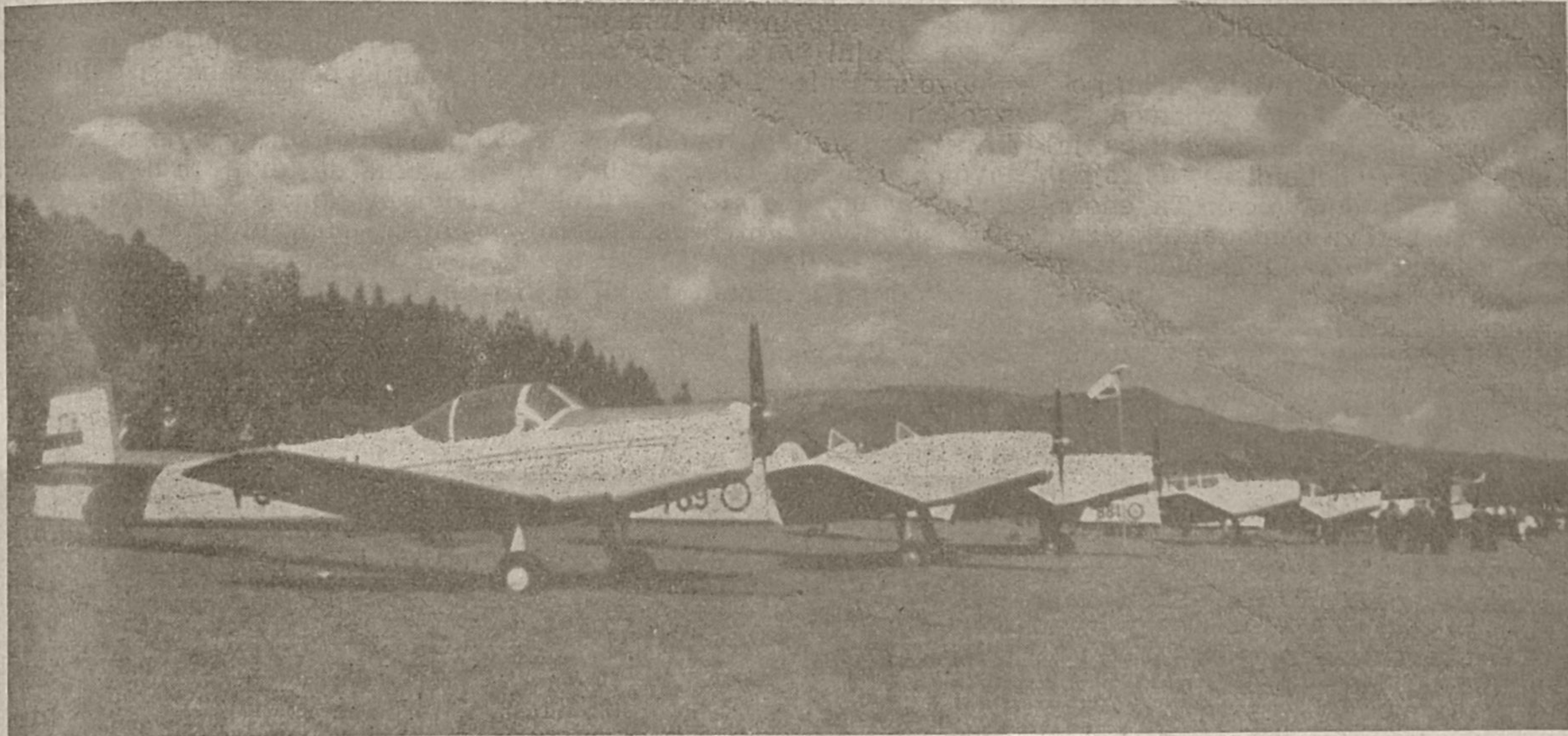
»Pohod XIV. divizije je znan v zgodovini NOB kot eden največjih in najtežjih v Sloveniji. Trajal je mesec dni. V času nenehnih premikov, nečloveških naporov in samopremagovanja, je bilo v diviziji, ki je združevala Tomšičevo, Šercerjevo in Bračičevo brigado z okrog 1.200 borci, 120 tovarišev s področja, ki ga obsega današnja občina Cerknica. Okrog 60 izmed njih je vojna kruto iztrgala svojcem in napisala njihova imena na



Bivši borci XIV. divizije iz cerkniške občine leta 1954 na Ostrožnem pri Celju

Mnogo obetajoči lepaki in sončna nedelja so privabili v dolino Cerkniškega jezera nad 5.000 gledavcev. Sicer pa kdo ne bi šel gledat nastop dvanajstih aeroklubov iz vse Slovenije? In prihajali so ljudje od blizu in daleč

Okrog slabo razpostavljenih zvočnikov, so se zgrnile množice radovednežev in mirno pričakovale dolgo zavlačevani začetek. Stal sem tamkaj in se v duši jezil nad



Sportna letala na Blatah za Doleno vasjo pred vzletom

urednikom, ki je ravno meni poveril nalogo, da napišem nekaj o vtisih z letalske prireditve.

To je bila prva prireditev take vrste pri nas in človek je pripravljen ob marsikaterem spodrseljaju zatisniti oči. Vsak začetek je pač tak... In vendar, ali je potrebna

tolikšna zamuda? Dekleta so ta čas (več ali manj uspešno) pobirala med množico vstopnino. Ali je ne bi lahko pobirali ob vходу na letališče? Videl sem samo za-

dovoljnega moškega, ki se je prijazni blagajničarki le prezirljivo nasmehnil, potem pa izginil v množici. Njegova obleka ni kazala, da ne bi zmožl 200 din... Kasneje sem takih videl še več. Ljudje, ali je bilo vredno? Za bora dva stotaka! Ko sem jih gledal, mi je nehote prišlo na misel, da so poštenje in socialistična zavest lepa beseda... beseda.

Prireditve se je ob mnogih zapletljajih vlekla h koncu. Videli smo vojaška šolska letala, jadralna letala in dva padalca, od katerih je eden skočil z zadržkom. Še kaj? Brskam po spominu, pa se resnično ne spomnim ničesar več. Prišlo je le pet aeroklubov, ker letala drugih zaradi premočnega vetra niso mogla vzleteti. Če delajo aeroklubi, ki so prišli, to kar smo videli, potem je njihova dejavnost sila skromna.



Tisoči so pripotovali iz krajev širom Slovenije, da bi si ogledali prvi letalski miting na Cerkniškem jezeru

PABERKI

Z LETALSKE

PRIREDITVE

Umetno jezero v Žilcah?

Zaradi ugodne višinske lege je vasica Žilce nad Cerknico turistično vabljiva že dolga leta. Da bi turizem v tej odmaknjeni vasi cerkniške doline še bolj poživili, so začeli vaščani na pobudo vaške organizacije SZDL razmišljati o gradnji umetnega jezera, ki bi bilo na višini 825 m vsekakor vabljivo za turiste. Zamisli o gradnji jezera niso nove, saj so pred leti vaščani že zbirali sredstva za začetek gradnje, zaradi slabe organizacije pa je prvotna akcija propadla, zato so se tokrat resneje zavzeli. Tako že potekajo razgovori z geologi, ki bodo pregledali teren. Vodo za umetno jezero bodo dobili z zajetvijo pritoka Zale. Jezero bi bilo dolgo okrog 700 m, široko pa od 100 do 200 m. Če se bodo vaščanom, ki so pripravljani sami zavihati rokave, želje uresničile, potem bo jezero spremenilo njihovo življenje in bo postala vasica Žilce ena najpriljubljenejših turističnih točk na Cerkniškem. Prebivavci nameravajo zarediti v jezeru tudi ribe in postaviti čolnarno in okrepčevalnico. Celo lovci so se odločili, da bi postavili v neposredni bližini jezera lovsko kočjo, ki bi jo lahko koristili ribiči in lovci.

Programa prireditelji niso imeli. (Tega ni bilo težko opaziti!) Mor-da bi se tudi za to našlo opravičilo. Letala so prispela prekasno in za sestavljanje programa ni bilo časa. Toda to se mene kot gledavca ne tiče. Prišel sem in plačal sem, da bom nekaj videl. In z menoj še pet tisoč drugih.

Kdo je kriv?

Ali tisti ljudje v vodstvu ljudske tehnike, ki so zadnje tedne vse proste ure darovali letalski prireditvi? Ali vsi drugi, ki so iz golega veselja pomagali? Bodimo pravični. Organizirali so prireditve, ki ji niso bili kos. Vsaj sam ne. Naredili so vse, toda nastop v v tolikšnem obsegu zahteva veliko izkušenih ljudi. Njih pa je bilo malo in bila je to njihova prva večja preizkušnja. Dejstvo je tudi, da je ljudska tehnika za sedaj najbolj delavna organizacija v naši občini. Tega ne bi smeli pozabiti. Sicer pa niti nimam namena, da bi iskal krivca, če sploh je in s prstom pokazal nanj. Bila je prva prireditev in je naredila slabo reklamo naslednjim, če kdaj bodo. Naš turizem je tudi dobil klofuto, ki pa — ni bila prva.

Hotel sem najti kak vesel obraz, človeka, ki je bil zadovoljen s prireditvijo. In ne boste mi verjeli — našel sem ga; mladega fanta iz oddaljene vasi, ki je bil nagrajen z brezplačno vožnjo z letalom. Povedal mi je, da je prvič letel in da se je odlično počutil. In še za laika običajno vprašanje: »Kaj bi storil, če bi se letalo v zraku pokvarilo?«

»Mislim sem na to. Ne vem, ampak skočil najbrž ne bi. Previsoko je bilo.«

Pomešal sem se med ljudi, ki so se počasi vračali domov. Ali ni bilo mogoče po zvočnikih obvestiti gledavce o avtobusnih zvezah. Marsikomu bi bilo ustreženo. In dežurni na letališču! Ali res niso mogli napraviti reda med gledavci?

Bilo jih je mnogo, ki so z dušo pripravljali to prireditev. Zato jih neupravičeno ne kritizirajmo. Prireditve bo počasi šla v pozabo. Nekomu, ki se je resnično trudil, pa lahko vzamemo veselje do dela za vedno. Ljudi, ki pa še hočejo delati pa pri nas nimamo ravnno preveč.

Zvečer sem bil na terasi restavracije »Jezero« v Cerknici. Zvočniki (le zakaj so zgradili prostor za orkester) so neutrudno bruhali plesne ritme z magnetofonskega traku. Večer je bil lep in ljudje so se zabavali.

Dane Mazi

BREST

TOVARNE POHIŠTVA CERKNICA

Informacije iz kolektiva za kolektiv

Proizvodnja in pomožna služba

Lesnoindustrijsko podjetje ima težave z nabavo surovin in različnega materiala. Poleg tega pa ima še vrsto problemov, da doseže svoje plane. Zelo važna za nemoten potek dela je modelno vzorčna delavnica. Kader mora biti strokovno najboljši. Ko izdeluje vzorce, mora biti tesno povezan s tehnično službo. Lahko se zgodi, da miza ali fotelj, ki sta izdelana v vzorčni delavnici, odgovarjata zahtevam kupca. Ko pa pride do večjega naročila miz ali foteljev, jih ne moremo napraviti s tehnično zmogljivostjo naših stro-

jev. Tako nastanejo zmede v produkciji in proizvodnja ne teče tako kot bi morala. Zato se morajo delavci v vzorčnih delavnicah povezati s tehnologom proizvodnje.

Druga taka pomožna služba je mehanična delavnica (strojno vzdrževalna delavnica). Ta enota mora skrbeti za nemoten tek strojev in naprav. Tehnična delavnica mora imeti dober strojno-ključavničarski kader, ki je sposoben, če pride do zloma delov na stroju, napravah, izdelati nove dele v najkrajšem času. Če pa hočemo to doseči, moramo imeti tudi do-

ber strojni park. Mehanična delavnica v Martinjaku ima precej dober strojni park, saj se ponaša z novo stružnico T-3 in rezkalnim strojem UHG. Če bi hoteli dele, ki so napravljeni v domači delavnici, izdelati tako kvalitetno, kakor bi morali biti, bi potrebovali še univerzalni brusilni stroj. 90 % vseh rezil, ki so potrebna za proizvodnjo, izdelamo doma, a je od tega visoko kvalitetnih samo ca 20 %. Vsa ostala rezila so strojno izdelana tako, kot zahteva pro-

izvodnja. Rezila so vsa kaljena po predpisanih normah. Ne moremo pa jih fino obdelati — brusiti po profilih.

Razpravljali smo že o nabavi brusilnega stroja, saj se bo kvaliteta izdelkov dvignila za ca 20 % in vsa rezila za potrebe naše proizvodnje bomo lahko izdelali doma.

Zavedati se moramo na vsakem koraku, da dvig proizvodnje ni odvisen samo od delavca, ki naj čim več napravi na svojem delovnem mestu, pač pa moramo dati boljše delovne pogoje z avtomatskimi napravami in stroji.

F. K.

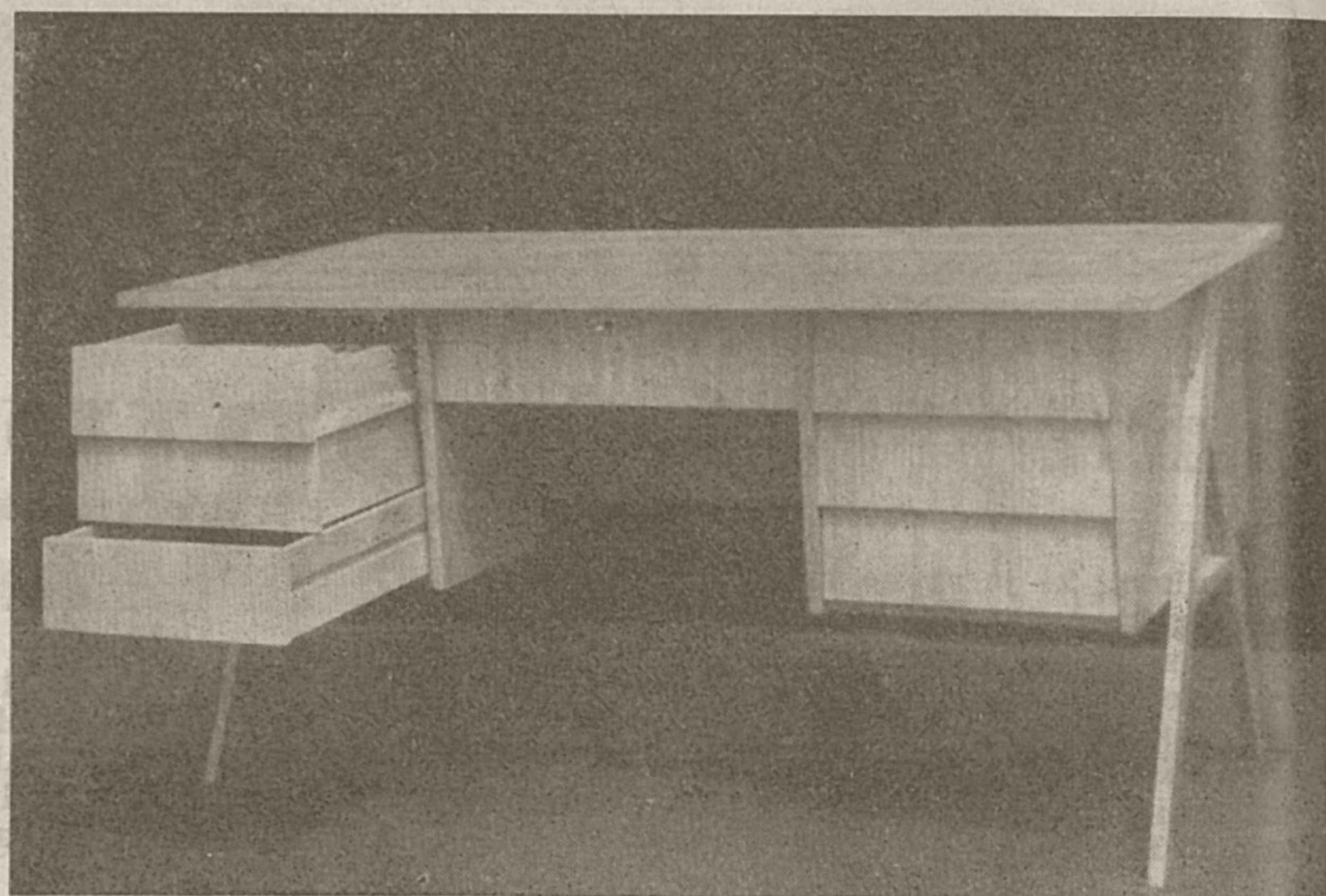
Iz kadrovske evidence

V mesecu avgustu so bili v podjetju »Brest« Cerknica sprejeti sledeči delavci:

Kranjc Ivana, 1943, Cerknica
Turšič Marija, 1942, Cerknica
Kresovič Spase, 1946, Cerknica
Hiti Rozalija, 1927, Cerknica
Brence Anica, 1941, Cerknica
Ilijaš Stjepan, 1943, Cerknica
Zelič Ivana, 1934, Cerknica
Šuštar Julijana, 1923, Cerknica
Meden Janez, 1946, Cerknica
Žibert Angela, 1946, Cerknica
Bajt Pavla, 1925, Cerknica
Meden Jože, 1939, Cerknica
Hrast Bruna, 1929, Cerknica
Mele Janez, 1940, Cerknica
Livančič Drago, 1934, Cerknica
Turšič Ana, 1947, Cerknica
Bombač Francka, 1912, Cerknica
Kovačič Alojzij, 1939, Cerknica
Zrimšek Tone, 1946, Martinjak
Zajc Marija, 1946, Martinjak
Ogrinc Olga, 1946, Martinjak
Čuček Tomaž, 1928, Martinjak
Kutorevac Anica, 1937, Martinjak
Valenčič Franc, 1938, Martinjak
Cirkuroški Ivan, 1934, Marof
Žnidaršič Viktor, 1947, Marof
Kovačič Rado, 1922, Iverka
Borštnik Janez, 1931, Iverka
Mlakar Janez, 1940, Iverka
Mišič Jože, 1912, Iverka
Kovačič Franc, 1944, Iverka
Miljančič Ivan, 1942, Iverka
Bauman Janez, 1940, direkcija
Leskovec Franc, Dolenja vas
Ris Janez, Dolenja vas
Ris Ludvik, Dolenja vas

V avgustu mesecu so odšli iz podjetja »Brest« sledeči delavci:

Vukčević Katica, 1921, Cerknica
Ogriševič Nazif, 1926, Cerknica
Maček Stane, 1937, Cerknica
Rudolf Alojzija, 1941, Cerknica
Kostanjšek Štefka, 1940, Cerknica
Recek Angela, 1942, Cerknica
Starešinič Marija, 1923, Cerknica
Milkovič Zlata, 1939, Cerknica
Braniselj Anica, 1911, Cerknica
Knava Stanislava, 1938, Cerknica
Baraga Anton, 1940, Cerknica
Brence Vinko, 1938, Cerknica
Kebe Jože, 1931, Cerknica
Varovič Pavla, 1940, Cerknica
Lekan Florijan, 1939, Cerknica
Kranjc Milka, 1934, Cerknica
Mihelčič Albin, 1936, Cerknica
Pakiž Andrej, 1942, Martinjak
Pakiž Jože, 1934, Martinjak
Širaj Ciril, 1931, Martinjak
Križan Vera, 1946, Martinjak
Tokič Darko, 1936, Martinjak
Korošec Slava, 1932, Martinjak
Klančar Jože, 1938, Marof
Čolakovič Ivan, 1942, Marof
Žnidaršič Ana, 1937, Marof
Blažević Ante, 1939, Marof
Špehar Franja, 1937, Marof
Prah Stanislav, 1928, Iverka
Črnič Anton, 1937, Iverka
Mohenski Jože, 1944, Iverka
Klepac Ivan, 1941, Iverka
Kovač Franjo, 1940, Iverka
Mlakar Janez, 1940, Iverka
Tancer Karel, 1943, Iverka
Korenič Egid, 1943, Iverka
Lukežič Ivan



Pisalna miza, izdelek tovarne »Brest«

Na Marofu presegajo plan

Na zadnji seji DS na Marofu so razpravljali o proizvodnji in investicijskem načrtu. Zaradi povečanja plana proizvodnje delajo v treh izmenah. Kljub povečanemu planu proizvodnje rezanega lesa, plan dosega in presegajo.

Poleg uspehov, ki jih dosegajo na poslovni enoti Marof, imajo še

Cikoroski Ivan, Dolenja vas
Bajt Franc, Dolenja vas
Bezeg Emil, Dolenja vas

Najstarejši člani podjetja »Brest« Cerknica

Milavec Milan, 1906, direkcija
Mahnič Matevž, 1900, Martinjak
Kranjc Pavle, 1910, Iverka
Truden Janez, 1899, Marof
Pavlič Jožefa, 1902, Cerknica
Obreza Anton, 1905, Žaga Cerknica
Švigelj Anton, 1906, Žaga Dolenja vas

Najmlajši člani kolektiva »Brest« Cerknica

Svet Cvetka, 1944, Direkcija
Zadnik Marija, 1947, Martinjak
Kovačič Franc, 1944, Iverka,
Žnidaršič Viktor, 1947, Marof
Klančar Janez, 1947, Cerknica
Opeka Anton, 1943, Žaga Cerknica
Betin Josip, 1945, Žaga Dolenja vas

veliko pomanjkljivosti. Člani delavskega sveta ugotavljajo, da bi se dalo še mnogo več napraviti. Menijo, da operativni inštruktorji kader velikokrat ni dosleden pri svojem delu, nekaterim pa tudi primanjkuje strokovnega in organizacijskega znanja, kar povzroča, da so delavci nedisciplinirani. Vendar se nekaterim operativnim vodjem ne zdi potrebno, da bi si pridobili potrebno strokovno izobrazbo, čeprav bi si jo lahko pridobili izven podjetja, ob zelo ugodnih pogojih. Strokovno izobražen kader bi lahko dosegel neprimerno večje in boljše dosežke v proizvodnji.

V PE Marof ovirajo proizvodnjo tudi številni bolniški dopusti. Ugotovili so, da vsi dopusti niso upravičeni. Velikokrat delavci, ki so na bolniškem dopustu, garajo doma na kmetiji, nekateri pa celo opravljajo uslužnostne dejavnosti drugod. V bodoče moramo temu problemu posvetiti več pažnje in kontrolirati tiste, ki so na bolniškem dopustu. Taki delavci z neopravičljivimi bolniškimi dopusti samo škodujejo podjetju in družbi.

M. S.



Posvetovanje mladine podjetja Brest v Martinjaku

Požarna varnost

Podjetje »Brest« je lesnoindustrijsko podjetje, kjer vedno preteži nevarnost požara. Ima več svojih obratov. V obratih tovarne pohišstva »Brest« Cerknica in tovarni pohišstva Martinjak delajo z različnimi vrstami lahko vnetljivih tekočin, ki sodijo na prvo stopnjo vnetljivosti. To so razni laki, bencol, bencin itd. Obe tovarni imata po predpisih urejene nitro lakirnice, nimata pa skladišč za shranjevanje navedenih tekočin. Prav tako nimata skladišča, v katerem bi shranjevali dnevne zaloge tega materiala, imajo pa ga shranjenega v nitro lakirnici, kar nasprotuje predpisom.

Ker je »Brest« večji del sezidan na novo, tudi nevarnost za požar ni tako velika. V tovarni imajo hidrantne omarice, ki so opremljene po predpisih. Tudi okoli tovarne so izpeljani hidranti z omaricami, v katerih je shranjeno vse potrebno gasivsko orodje. Voda priteka v hidrante iz požarnega bazena in ima 5 atmosfer pritiska, kar popolnoma zadostuje za uspešno gašenje požara.

Elektrika je pravilno napeljana, luči v tovarni so zavarovane proti prahu in plinom. V tovarni in okoli nje so nameščeni ročni gasivski aparati vseh vrst, ki nam bi lahko služili za gašenje začetnih požarov. Delavci in uslužbenci podjetja morajo biti seznanjeni z gasivnim orodjem, da bi ga ob požaru znali uporabiti.

Podjetje zahteva, da mora vsak delavec, ki se na novo zaposli, spoznati, kako bi sodeloval ob požaru. Referent za požarno varnost v podjetju mu pokaže gasivno orodje in ga seznanja z uporabo. Upravni odbor in delavski svet podjetja skrbita za varnost pred požarom in dodelujeta potrebna sredstva za gasivno orodje.

Tudi ostale tovarne imajo svo-

ja gasivska društva. Tovarna pohišstva Cerknica ima dve desetini, eno od teh sestavljajo večinoma mladi fantje, drugo pa starejši. V preteklem letu je bila organizirana tudi ženska desetina, ki je imela redne vaje, vendar je v zimskem času njihovo delo za-



Gasilci pri praktični vaji

spalo, to pa zaradi tega, ker se je precej deklet poročilo in imajo delo doma. V obeh tovarnah je še več deklet, ki bi lahko sodelovale pri gasivstvu, pa jim to ni všeč. Dosti slabše je z gasivstvom na obratu Marof. Tu gasivci nimajo rednih vaj, na žensko desetino pa sploh ne mislijo. Dekle, ki jo gasivstvo veseli, bi morali poslati na enomesečni tečaj v Medvode. Leta bi lahko potem uspešno učila in vodila žensko desetino.

Vodstvo obrata bi se moralo resneje zavzeti za požarno varnost in zahtevati, da poveljnik redno vadi s člani.

Nekateri komandirji se pritožujejo, ker člani ne prihajajo redno na gasivske vaje, čeprav so vse ure za vaje plačane po pravilniku podjetja.

Letos sta desetini tovarne pohišstva Cerknica in Martinjak sodelovali pri gasivski vaji, ki jo je organizirala občinska gasivska zveza ob 70-letnici rojstva maršala Tita, dneva mladosti in požarno varnostnega tedna. Pred tovarno pohišstva »Brest« so nasto-

Skrb za vzgojo strokovnega kadra

Podjetje »Brest« je v letošnjem letu dodelilo štipendije več kot dvajsetim dijakom in študentom na srednjih, višjih in visokih strokovnih šolah. Največje število štipendistov je na srednjih ekonomskih šolah.

Pretežno so vsi štipendisti domačini t. j. z območja cerkniške občine. Veliko število štipendistov so otroci delavcev iz našega podjetja. Pričakovati je, da si bo podjetje v nekaj letih pridobilo potrebno število strokovnega kadra. Ker pa bodo ti mladi ljudje domačini, bo fluktuacija mnogo manjša, saj želijo ostati vsi na področju domače občine.

S tem dejanjem je podjetje rešilo tudi marsikateri socialni problem in omogočilo izobraževanje mladim in izobraževanja željnim ljudem. S. M.

stroj popravijo. Ne zmenimo pa se mnogo, kako dela človeški organizem. Premalo pazimo na to, kako je človek obremenjen. Človeka večkrat obremenjujejo z nadurnim delom. Tak način dela nam trenutno res prinaša uspehe, delavcu pa večji zaslužek. Vendar se nam to prej ali slej maščuje, ker se človekov organizem prehitro izčrpa, izgubljenih zmogljivosti pa človeku ne more nihče povrniti. Služba HTV v podjetju bi se morala resno ukvarjati s temi problemi in paziti na to, da bi delavci ne bili niti fizično, niti umsko preobremenjeni. Samo počiti in dobro utrjeni delavci nam bodo lahko ustvarjali kar največ in tudi procent nesreč in bolezni bo manjši.

Veliko je tudi nesreč, ki nastanejo zaradi nediscipliniranosti in omalovaževanja varnostnih navodil in opozoril. Take primere ne bi smeli preprečevati samo s prepričevanjem. Uspeh bomo dosegli šele tedaj, ko bo kršilec ostro občutil posledice svoje nepremišljenosti in objestnosti.

Stanje higiensko tehničnega varstva ne bi smeli ocenjevati po tem, koliko sredstev je bilo izdanih za osebno varnost. Uspeh bo ta služba doslegla tedaj, ko ji bodo v podjetju dali mesto, ki bi ga morala imeti in ga že ima v drugih podjetjih.

Nesreče pri delu in HTV služba v podjetjih

Higiensko tehnična zaščita v tovarni skrbi za zdravje in življenje delavcev in hkrati ščiti in varuje proizvodnjo in družbena sredstva, da se ne poškodujejo ali uničijo zaradi nesreč, ki bi nastale med delom.

Zaradi nesreč pri delu nastanejo stroški, ki bremenijo nas. Poškodovanega delavca moramo zdraviti, dajati nadomestilo za osebni dohodek, plačevati stroške in rehabilitacijo. Vse to so direktni stroški.

Poleg teh stroškov nastanejo v podjetju zaradi nesreč razne motnje. Poškodovanca je treba odpeljati v ambulanto, mu nuditi zdravniško pomoč. Zaradi nesreče zastane delo v tovarni, ker delavci razpravljajo o vzroku nesreče, zapustijo svoja delovna mesta in gredo na kraj nesreče. Delavci se čutijo tudi sami prizadeti in so manj skoncentrirani. Večkrat nastanejo tudi okvare na strojih, zaradi vsega tega pride do zastoja v proizvodnji. Stroške, ki nastanejo zaradi tega, je težko določiti. Nekateri jih cenijo celo za štirikrat večje od direktnih.

Zaradi nesreč pri delu je bilo v

prvem polletju 1962 v podjetju »Brest« izgubljenih 1310 delovnih ur. Kot nadomestilo za osebni dohodek do 7 dni je bilo izplačanih 325.000 dinarjev. Če bi izračunali še indirektno stroške, ki so nastali zaradi nesreč, bi dobili kar precejšnjo vsoto. Zadnje čase opažamo večje število nesreč. Nesreče se pojavljajo večkrat na enem in istem mestu. Tako so se opekli v kratkem času v kotlovnici trije delavci. Nesreča se je zgodila tudi v tovarni pohišstva Cerknica, ko je bil delavec — novinec brez inštruktaže dodeljen k cirkularki in to še v nočno izmeno. Kdo je za to odgovoren? Ob takih primerih bi se morali zamisliti in poskrbeti, da se podobne nesreče ne bi več ponovile. Služba HTV v podjetju zelo šepa, še vedno se ji ni dalo tistega mesta, kot ji pripada. Podjetje s 1300 delavci nima varnostnega tehnika.

Delo varnostnega tehnika ni samo v evidentiranju nesreč, zbiranju raznih statističnih podatkov, v delitvi in razporejanju osebnih varnostnih sredstev. Njegova naloga je bolj študijske narave. Preiskovati mora probleme iz pod-

ročja HTV, način dela, organizacijo dela in podobno. Varnostni tehnik bi moral stalno spremljati vse delovne procese. Opazovati bi moral, kako se delavci gibljejo, kakšni so njihovi prijemi in posegi in tako ugotoviti napake, ki jih delajo pri svojem delu in kako bi se mogle te napake odpraviti.

V raznih statistikah zadnjih let vidimo, da se 75 % vseh nezgod pri delu zgodi zaradi nepazljivosti. Dalje vidimo, da se večkrat škodujejo mlajši, neizkušeni in nekvalificirani delavci kot pa starejši kvalificirani in visokokvalificirani delavci z bogatimi izkušnjami. Vse to nam kaže, da bi se morala HTV služba v podjetju ukvarjati s tem in proučevati nesreče in iskati načine, kako bi se število nesreč zmanjšalo. Za tako delo pa bi potrebovali strokovno razgledanega človeka, ki ima avtoriteto in veselje do dela v varnostni službi.

Pogostokrat v praksi prisluhnemo vsakemu nepravilnemu teku stroja, nepravilnemu šumu ali ropotu v obdelovalnem stroju in takoj ukrenemo vse potrebno, da



Eden od izdelkov tovarne »Brest«

Čas je že, da bi se odgovorni ljudje in samoupravni organi v podjetju »Brest« enkrat zavedli velike in pomembne naloge, ki jo ima HTV služba in jo dvignili iz sedanjega osamelosti in zapostavljenosti. To bi se podjetju v kratkem času bogato obrestovalo.

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

Obrat okovja Lož potrebuje novo delovno silo

Ob koncu preteklega leta je centralni delavski svet sklenil, da zaenkrat ne bi sprejemali nove delovne sile v podjetje, niti nadomestovali tistih članov kolektiva, ki so zapustili podjetje. Še posebno pa je centralni delavski svet priporočil obratnim delavskim svetom, naj ne jemljejo nove režijske delovne sile. Sedanje izkušnje pa so pokazale, da ta sklep ni bil dovolj pretehtan in preišljen. V drugem polletju preteklega leta je bilo zaposlenih v obratu okovja Lož 208 delavcev. To število pa se je iz meseca v mesec zmanjševalo, tako da je bilo v prvem polletju letošnjega leta zaposlenih le še 189 delavcev. Pri tem pa je zanimivo to, da se je zmanjševalo le število proizvodnih delavcev, medtem ko je ostalo število režijskih delavcev enako. Letošnji proizvodni plan obrata okovja Lož pa je povzročil, da je

obratni delavski svet začel razmišljati, kako bi plan dosegli brez povečanja delovne sile. Kljub nekaterim tehničnim izboljšavam in zmanjšanju režije, zaželenega uspeha nismo mogli v celoti doseči brez nove delovne sile. Ko govorimo o novi delovni sili, moramo omeniti sledeče: Kakor v vsaki gospodarski organizaciji, kjer je serijska proizvodnja, tako tudi v našem obratu mesečni proizvodni plan preračunamo z ozirom na zmogljivost strojev in delovno silo. Proizvodni plan za mesec avgust in september bi bil takšen: z delovno silo, ki jo ima obrat, bi dosegli plan le 75 %, vendar tudi ti procenti niso popolnoma realni, kajti od tega niso odšteti izostanki, bolezni, dopusti, režija in podobno. Omenjene izostanke nekoliko nadomešča presežek norm, ki znaša v obratu okovja povprečno 12 %. Če pogle-

damo zmogljivost strojev, vidimo, da so nekateri oddelki v obratu zasedeni le 70 %. Iz omenjenih podatkov spoznamo, da stroji niso dovolj izkoriščeni, na drugi strani pa vidimo, da mesečni proizvodni plani zahtevajo novo delovno silo.

Zaradi omenjenih pogojev je obratni delavski svet okovja Lož sklenil, da bi potrebovali okoli

20—25 novih delavcev za proizvodnjo. Ta predlog pa je bil potrjen tudi na zasedanju centralnega delavskega sveta in dan nalog kadrovske službi, da zbere do 25 novih delavcev, predvsem žensko delovno silo. Kadrovska služba je že dobila žensko delovno silo iz Prezida. Novi člani kolektiva se vozijo z avtobusom na delo.

Novatorstvo in patenti

Že takoj v začetku v podjetju niso pravilno stimulirali delavcev, da bi s tem vzbujali iniciativo za izboljšanje tehnoloških postopkov, racionalizacij in novatorstva pri proizvodnji in pri zboljšanju in izpopolnjevanju artiklov, katere podjetje proizvaja.

Prav tako niso pravilno nagradili patentov, ki so jih posamezniki ali skupine delavcev dali patentirati.

Podjetje se je 18. VI. 1962 včlanilo v društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav. S tem je bil narejen prvi korak, da se tudi kolektiv Kovinoplastike uvrsti med izumitelje in na tem področju koristi podjetju in družbi.

Razgibanost bi bila večja in delavci bi bolj živahno razmišljali o izboljšavah in patentih, če bi bili za svoj trud, raziskovalno in študijsko delo vsaj delno nagradjeni.

Organi samoupravljanja v podjetju so že dalj časa razmišljali, kako bi to popravili in pravilno nagradili in stimulirali prizadevne novatorje in racionalizatorje. Zelo težko bi posameznike nagradili brez natančnega pravilnika, ki predpisuje osnove in merila.

Upravni odbor je na eni izmed zadnjih sej sprejel osnutek pravilnika o nagradah za tehnične izboljšave in patente.

Sestavljen je na osnovi zakonskih predpisov in prilagojen dejavnosti našega podjetja.

S sprejetjem tega pravilnika bomo vzbudili zanimanje za tehnične izboljšave marsikateremu delavcu, saj bo za svoje delo pravilno nagradjen.

OGLED ZAGREBSKEGA VELESEJMA

Da bi se kar največ članov kolektiva, predvsem pa direktnih proizvajavcev, ogledalo letošnji Zagrebški velesejem, je centralni delavski svet »Kovinoplastike« Lož sklenil, da bo omogočil ogled sejma kar največjemu številu članov kolektiva. Vsak član kolektiva, ki se je prijavil, je plačal za prevozne stroške le 300 dinarjev kot garancijo, da bo šel na velesejem. Tako si je ogledalo Zagrebški velesejem nad 200 članov kolektiva. Podjetje Kovinoplastika Lož je tudi letos razstavljalo svoje izdelke na velesejmu v Zagrebu.

Zaključek sezone letovanja

S 1. septembrom je podjetje »Kovinoplastika« Lož zaključilo sezono letovanja. Počitniški dom, katerega je imela v najemu sindikalna podružnica v Kačjaku pri Crikvenici, je bil odprt od 20. junija, to je 72 dni. V tem času so letovali v izmenah po 10 dni: 104 člani kolektiva s svojci, 9 članov iz podjetja »Gaber« Stari trg, 3 iz osemletke Stari trg, 2 iz zdravstvenega doma in po 1 član iz

Ulake in bivšega remontnega podjetja. Tako je letovalo v tem času 120 članov. Med sezono pa je sindikalna organizacija organizirala tudi enodnevne izlete na morje, katerih se je udeležilo 95 članov kolektiva. Vsi člani kolektiva, ki so letovali, so bili zelo zadovoljni nad ureditvijo počitniškega doma, kakor tudi s postrežbo in si takih letovanj še želijo.

Turistični promet v cerkniški občini se iz leta v leto hitreje razvija. S svojimi posebnostmi, kot so Cerkniško jezero, Rakov Škocjan, Križna jama in Bloška planota, se postavlja Cerknica prav gotovo na prvo mesto v turizmu na Notranjskem. Lahko rečemo, da so kljub slabi propagandi, predvsem ob glavni cesti Ljubljana—Postojna, dobro poznane turistične značilnosti širšemu krogu domačih in tujih turistov. Število turistov narašča najhitreje v Rakovem Škocjanu in na Cerkniškem jezeru, kjer si najdejo turi-

DOBRI OBETI

sti prostor kar v prirodi. To pomeni, da sredstva, ki jih prinašajo obiskovalci, samo obkrožijo cerkniško dolino in se ustavijo na mestih, kjer je dovolj turističnih objektov. Edini sodobnejši gostinski obrat v Cerknici pa ne nudi gostom niti najosnovnejšega — prenočišča, ker so nočitvene kapacitete zelo majhne. Tako bodo ostali ti kraji še vedno pomembni za enodnevne izlete vse do zgraditve turističnega objekta v Rakovem Škocjanu in planinske kočice na Slivnici. Gradnja teh dveh objektov pa bo v kratkem zaustavljena zaradi finančnih težav. Ko pa bosta objekta začela služiti svojemu namenu, ne bo bojazni, da se na Cerkniškem ne bo turizem razvijal hitreje tudi po ekonomski plati.

Trije mežnarjevi

Bilo je v letu 1936, pred občinskimi volitvami. V osnovni šoli Babno polje je bil napovedan shod. Nekaj pripadnikov klerikalne stranke je obveščalo ljudi po vasi, da se udeležijo shoda. »Prišel bo govornik iz Ljubljane,« so pravili. »Dajmo ljudje, udeležimo se zborovanja v čim večjem številu, da bo govornik zadovoljen,« so pristavljali.

Zvečer je res veliko fantov in mož Babnega polja napolnilo šolski razred in prisluhnili so besedam govornika. Tudi trije Mežnarjevi: Tone, France in Janez Lipovec so bili med poslušalci.

»V Babnem polju, kjer je mnogo gozdnih delavcev, bomo zgradili lesnoindustrijski obrat. Ne bo vam treba več odhajati na delo v Francijo in v hrvaške gozdove, dela boste imeli dovolj doma. Potreben je tudi vodovod, saj skoraj vsako leto v poletnih mesecih vozite vodo iz studenca pri Konfinu, ali pa celo iz Prezida. Prizadevali se bomo, da bomo v Babno polje napeljali elektriko,« je med drugim povedal govornik.

»Tako je gospod, prav ste rekli,« je pritrdjevalo nekaj ljudi. »Če zmaga naša stranka in v to sem trdno prepričan, se bomo po volitvah takoj lotili dela,« je izjavljal govornik. »Glasujte torej vsi za gospoda Ludvika Keržiča, za našega župana, krščanskega človeka. Ne dajte se motiti od komunistov in drugih protidržavnih elementov, ki vam želijo samo slabo. Vem, da ste naročeni na »Domoljub« in prebirate vesti o trpljenju ubogega ruskega ljudstva pod komunisti,« je nadaljeval govornik.

»Živio naš župnik Ludvik Keržič!« je zaklicalo nekaj ljudi. Pa se je oglasil Mežnarjev France in večina je pritrdjevala njegovim besedam: »Lepo ste povedali gospod. Toda pri vsakih vo-

litvah nam obljublimate gore in doline. Obljublimate nam vse mogoče in nemogoče, po volitvah pa ostane vse pri starem. Babnopoljci ne moremo živeti od obljub. Potrebna so dejanja. Kaj vse je bilo samo lani za časa državnozborskih volitev. Kaj vse so nam obljubljali kandidati na Jeftičevi listi in tudi župan Ludvik Keržič, predno je bil izvoljen. Kaj je storil ta župan za našo vas? Ni še dolgo od tega, ko smo prekopavali klance pri Babni polici. Delali smo, da bi zaslužili.

Kakšno pa je bilo plačilo? Nekaj vreč pokvarjene koruze smo dobili in nič drugega.»

»France ima prav,« se je slišalo po razredu. »Ne bomo več volili Keržiča, svoje glasove bomo dali za listo Zveze delovnega ljudstva,« je vpila večina.

25. oktober 1936. Klerikalci so napeli vse sile, da bi ljudi zvelikli na volišče. Vozili so tudi bolnike.

V Babnem polju sta nastala dva tabora. Nekaj klerikalno usmerjenih ljudi je hodilo po hišah in na vse pretege sililo ljudi, naj gredo z njimi na volišče.

Vse je bilo zaman. Nad 80 volivcev iz Babnega polja je glasovalo za listo Zveze delovnega ljudstva. Klerikalci so izgubili občinsko upravo in odklenkalo je Ludviku Keržiču. To je bil najpomembnejši uspeh komunistov in naprednih občanov Loške doline. Zmaga se je prelila v veliko manifestacijo — pohod proti Puđobu. Na njem je sodelovalo okrog tisoč ljudi.

V predvolivnem boju so se v Babnem polju zlasti odrezali trije Mežnarjevi.

Med prvimi zaupniki OF v Babnem polju so bili trije Mežnarjevi. Pri njih smo se v jeseni

Prizadevna godba na pihala

Mnogokrat jih slišimo, nastopajo skoro pri vseh večjih prireditvah. In vendar se spomnimo nanje le tedaj, kadar jih rabimo.

Danes le malokdo ve, da se cerkniška godba na pihala bliža že zlatemu jubileju, saj je bila ustanovljena 1925. leta. Na prvi javni prireditvi so se predstavili šele deset let kasneje pod vod-

jih je leta 1947 zopet zbrala, tokrat pod vodstvom Žana Drenika.

Bili so ves čas edini, ki so orali ledino v glasbenem svetu pri nas. Pravzaprav imajo malo ljudi, ki bi bili tako predani glasbi, kot so člani godbe na pihala. Mnogo samoodpovedovanja je zahtevala pot do prvega mesta, ki so ga



Cerkniška godba na obisku v Ložu

stvom kapelnika Žuljana in dr. Krašovca. Ta dva pionirja pri godbi na pihala je tik pred vojno nasledil Ludvik Lovko.

Njihovo vztrajno delo je bilo prekinjeno med vojno, ko so jim bili uničeni instrumenti in arhiv. Toda ljubezen do skupnega dela

dosegli na okrajnem prvenstvu amaterskih godb na pihala.

In danes? Njihov sedANJI vodja Jože Mekinda pravi, da bodo ostali zvesti svojemu delu. Če bi bili deležni več pomoči, bi bili uspehi lahko še večji.



Mladi zbiravci odpadnega papirja z osnovne šole iz Cerknice

Delo mladinskega aktiva

V osnovni šoli Cerknica smo imeli 14. 9. 1962 sestanek mladinskega aktiva. Na sestanku smo sprejeli delovni program za 6 mesecev.

Sklenili smo, da bomo delali udarniško na igrišču nove šole. Pomagali bomo pri ureditvi knjižnice, ko bo dobila prostore. Ustanovili bomo strelsko družino. Ob športnih dnevih bomo tekmovali med seboj in z drugimi mladinskimi aktivi. Izdajali bomo časopis »Brtje«, dopisovali v Notranjski glas, študirali mladinski statut. Obiskali bomo sejo delavskega sveta v podjetju in ogledali tovarno. Seznanjali se bomo z mla-

dinski gibanjem med vojno in po vojni. Prva naša naloga pa je zbiralna akcija papirja. Z njo bomo pomagali pri gospodarskem varčevanju. Zbiralno akcijo smo pričeli s pomočjo pionirske organizacije. Do sedaj smo zbrali 419 kilogramov papirja in ga odpeljali na Odpad na Rakek.

Denar, ki smo ga dobili, bomo porabili za ekskurzijo osmega razreda. Nekaj denarja pa bomo dali tudi pionirjem. Z akcijo še nadaljujemo.

M. Š.

Nižja glasbena šola v Starem trgu

Na pobudo krajevnega odbora SZDL so v Starem trgu ustanovili nižjo glasbeno šolo. Šola je pričela z delom 18. septembra kot oddelek za glasbene šole Rakek. V prvi letnik se je vpisalo okrog 30 slušateljev in sicer v oddelek za klavir, godala, pihala, harmoniko in solo petje. V glasbeni šoli poučuje strokovnjaki iz glasbene šole Rakek. Slušatelji imajo dvakrat tedensko praktični in enkrat tedensko teoretični pouk. Prijavljenci so ob vpisu delali sprejemne izpite. Poleg tega pa so morali izpolniti predpisane pogoje. Za učenje klavirja, violine, harmonike in kitare so morali imeti dokončan I. razred osnovne šole, za učenje violončela dokončan 4. razred, za učenje kontrabasa pa dokončan 7. razred osnovne šole. Za učenje pihal in trobil pa so morali slušatelji izpolniti 12. leto starosti in priložiti zdravniško spričevalo. Za solo petje pa je bila dovoljena starost pri ženskah 16 let, pri moških pa 18 let. Vsak slušatelj mora mesečno prispevati 1.000 din, ostale stroške pa krije ObLO Cerknica. Tako se je uresničila želja prebivavcev Loške doline in dobili so glasbeno šolo.

S. B.

leta 1941 čestokrat sestajali politični aktivisti in razpravljali pozno v noč. Mežnarjev Tone je bil član prvega terenskega odbora OF v vasi, medtem ko sta bila njegova brata France in Janez aktivna člana narodne zaščite.

Tudi Mežnarjeva mati in njena snaha Amalija sta vneto pomagali osvobodilnemu gibanju. To je bila prava partizanska družina.

V hudi zimi 1941—1942 je Mežnarjev Tone večkrat zapregel sani in odpeljal hrano na Gornje Poljane partizanom.

Prišla je v deželo pomlad — pomlad leta 1942. Terenski odbor OF v vasi je dobil naročilo, da skliče množični sestanek mož in fantov Babnega polja. »Prišel bo partizan Marko,« sem govoril tovarišem. »Glejte, da boste vsi zvečer prišli v Mežnarjev skedenj, kot smo se zmenili,« sem še dodal vsakemu.

Bila je mesečna noč. Eden za drugim so prihajali Babnopoljci v Mežnarjev skedenj, da bi prisluhnili besedam tovariša Marka (bil je to ilegalce Ferdo Godina-Marko, slovenski pisatelj, doma iz Prekmurja).

Kakih 40 mož in fantov se je zbralo v skedenju. »Med nami je partizan Marko,« sem začel. Govoril vam bo o Osvobodilni fronti in partizanih, kar vam ne bo jasno in kar vas vse zanima, ga kar lepo vprašajte in tovariš bo rade volje odgovarjal na stavljena vprašanja,« sem končal.

V tiho noč so odmevale besede ilegalca Marka. Podrobno je govoril o ciljih OF, o novicah iz jugoslovanskega in svetovnih bojišč, organiziranju in vlogi narodne zaščite in drugem.

»Vsak mora kaj žrtvovati za osvoboditev domovine, za boljše in srečnejše življenje. Sram bi nas lahko bilo, če bi mi ostali križem rok in čakali, da nas bodo fašisti iztrebili,« je končal tovariš Marko.

Potlej je Marko odgovarjal na številna vprašanja.

»Marko, večkrat si omenil besedo okupator, ker mi ta beseda ni znana,« je zaprosil mladinec Jože Klímpov. »prosim, pojasni mi jo!« Mar-

ko je fantu razložil besedo.

»Dosti moških je v tej vasi,« mi je govoril Marko. »Toliko, da bi lahko ustanovili partizansko četo ali celo bataljon,« sem mu odvrnil.

30. julij 1942. Okrog 100 mož in fantov iz Babnega polja je zapustilo šolske prostore. Neprispani in polni zlih slutenj so se morali razvrstiti pred šolskim poslopjem. »Andiamo!« je surovo zarezal glas morilcev in ljudje so počasi odšli proti Mehačevemu gradu, kjer je bilo fašistično naglo sodišče. Tudi trije Mežnarjevi: Tone, Janez in France so korakali. Zadnjič so tako šli po vasi in gledali po polju, ki je tisto leto bogato obrodilo.

»Banditi, sami banditi so v tej vasi,« je rohnel ustaški oficir, ki je sodeloval pri fašističnem vojnem sodišču. »Babnjepoljci, vi si niste nič drugega zaslužili kot to, da vas pokrije črna zemlja,« je vpil ustaški krvolok. Sepajoči izdajalec, domačin Kunštlov Tonček, pa se je posmehoval: »Babnjepoljci, sedaj boste spoznali, kaj je Kunštlov Tone.«

40 so jih odbrali za pot v Vražji vrtec, kjer sta bili že pripravljene dve plitvi jami. Predsednik krvavega sodišča je klical imena na smrt obsojenih. Tudi Anton Lipovec, Franc Lipovec in Janez Lipovec so z drugimi čakali na izvršitev smrtne obsodbe. Čakali so trije Mežnarjevi, trije naši pridni sodelavci, da z drugimi sovaščani ležejo v trdo kraško zemljo, ki jim je tako skopo rezala kruh. Čakali so in niso mogli verjeti, da je vse to resnica. »Kje so sedaj partizani, da bi razgnali fašistično morilsko krdelo, kje so borci, ki so skoraj vsak dan prihajali v vas in se oglašali tudi pri Mežnarjevih?« jih je prešinjalo.

»Ali je res partizanstvo razpuščeno, kot so po vasi govorili dezertjerji, ki so se z orožjem predali sovražniku in pozneje postali zagrizeni belogardisti?«

Streli in kriki groze. Na Vražjem vrtcu je postalo mračno...

Raca ne more preleteti dvocevke

◆ Kdor ne pozna Cerknškega jezera, naj obišče njega, Lojzeta Martinčiča, v vasi Otok, 7 km od Cerknice. Seve, če bi ga iskal tako kot jaz, potem bo verjetno razočaran. Žena bo povedala, da je v gozdu in lahko samo naročiš, da bi ga nujno rabili naslednji dan. Tako sem tudi storil, ko sem se prvič skupaj s sodelavcem Danetom zaman trudil, da bi ne bili kilometri pregloboko segli v žep.

Naslednji dan je bil kronan z uspehom. Z inštruktorjem avtomoto tečajev tov. Vinkom in učencem Ljubom ter Stankom sem malce vznemirjen sedel na zadnji



Kržišcerjev Lojz

sedež. Moja tesnoba pri srcu se je povečala, ko sem opazil, da pelje Ljubo kar mimo znaka, ki je označeval prepovedan promet za vsa vozila pred mestom na Goričici. Ko sem zvedel, da štiti znak le

občino pred morebitnim zimskim kopanjem turistov v jezeru, mi je odleglo.

Na Otoku je bilo še vedno vse tako kot prejšnji dan. V desetih hišah živi šest družin s priimkom Mulec, dve z Martinčič in pa ena družina s priimkom Ule in Lekšan. Zadetih pravega Martinčiča to še gre, teže pa bi bilo z Mulci.

Z intervjujem s Kržišcerjevim Lojzom, kot je poznani širom občine, ni bilo za odlašati, kajti čez mesec ali dva bi se mi lahko zgodilo, da bi ga obiskal le še s čolnom, teh pa je na Cerknškem jezeru za novinarske race premalo.

Pred šestimi leti se je Lojze srečal z Abrahamom, z novim letom pa za vedno zapušča mesto logarja in odhaja v zaslužni pokoj. Težko je reči, kje bi našel boljšega lovca, ribiča, polharja ali poznavavca Cerknškega jezera, kot je hudomušni Lojze. Sam pravi, da bi ga našel. Predvsem zaupa v Petriča na Gorenjem Jezeru. Vendar je že to dovolj veliko priznanje, če ti drugi lovci povedo, da je še nekdo boljši od njih.

To, da je ostrostrelec in da raca ne more preleteti njegove dvocevke, vedo predvsem lovci. O tem sem se kmalu tudi sam prepričal, ko je upihnil luč življenja malemu gozdnemu škodljivcu na bližnjem drevesu. Medveda še ni streljal in tako ga tudi ne bi hotel loviti, kakor sta ga lovca z Rake-

ka. Ko sta zagledala medvedovo sled, sta sklenila, da ga morata ubiti. Da bi bil plen zagotovljen, sta se dogovorila, da gre prvi pogledat, kam je medved šel, drugi pa od kje je prišel. Lojze ima veliko željo. Rad bi ustrelil volka. Od ostalih živali pa je ubil najmanj prašičev. Le sedem jih je odrl. Velikih števil ne nosi v glavi.



Iz hloda na katerem sedi Lojze z ženo in tremi šoferji, ki so peljali pisca članka po reportažo k popularnemu Otočanu, bo v kratkem nastal čoln. Dolžina bo kar prava. Šestero jih je sedelo na njem in še pes zraven, pa se ni potopil

Kdaj ste postali lovec?

Odkar vem, da živim.

Katera trofeja vam je najbolj dragocena?

Veliko stegno.

Kje bi vas prihodnjič najlažje našel?

Od restavracije v Cerknici, preko Otoka, do Vraga na Gorenjem Jezeru me iščite.

Je letos kaj prašičev?

So. Lahko vam jih pokažem v hlevu.

Sadja imate precej? Ga imate radi?

Ne. Raje pijem njegovo juho.

Trnek mu nič slabše ne služi od risanice. Ko nam je odprl svojo ribjo sušilnico, smo to lahko fakojo opazili. Slučajno je sušil le krajše repe, dolgih letos ni veliko. Poslastice s Cerknškega jezera je pripravljajal za izvoz v Ljubljano.

Slabe letine žira so postavile polhanje šele za njegovega tretjega konjička. Včasih vodi le amaterske ekspedicije. Seveda pozna

tudi pri njih pravila. Eno glavnih je to, da polhar (amater ali profesionalc) do jutra ne sme sestiti in zatisniti očesa. Le palica mu lahko služi v oporo. »Ali ni bolje tako«, pravi »kot, da si sežeš ob ognju pol hlač, kakor se je to zgodilo lovcu Obrezu iz Dolenje vasi. S takimi polharji bi hitro izgubil vse hlače. Saj človeka ne moreš pustiti golega na pot.«

Pred leti je k Lojzu rad zahajal gledališki igravec Levar, ki je bil strasten lovec. Pravzaprav za nošenje trofej, ki mu jih je nabiral prekanjeni Otočan, ni bila potrebna puška.

Kot poznavavec Cerknškega jezera je bil Lojze odlična tarča profesorju Kunaverju, kateremu je zaupal marsikaj o tem čudu prirode, za knjigo o Cerknškem jezeru.

Martinčič je tudi izdelovavec čolnov. Lani so imeli reporterji »Tovariša« pravo smolo. Niso ga našli doma. V sili so povprašali ženo o njihovem čolnu. »Kar poglejte«, je dejala, »na vrtu so stranice«. Reporterji »Tovariša« so napravili za novo vrsto čolna pravo reklamo po celi Sloveniji. V resnici se tako imenujejo le oboki čolna.

Težko je orisati delo človeka, ki je vse svoje življenje posvetil divjini.

Tudi med NOB je našel med prvimi mesto v gozdu. Želimo mu, da bi v pokoju ostal zvest gozdu, jezeru in poti, ki pelje od Cerknice preko Otoka na Gorenje Jezero.

Danilo Mlinar



Strel v višino, raca manj v jati. Pes Elan čaka na gospodarjev ukaz, da prinese ostrostrelcu letečo trofejo

ČEMU?

Marsikdo je bil presenečen, ko je dobil pred kratkim položnico, da mora plačati odškodnino za vodo, ker jo rabi za pranje motornih vozil. Razumljivo je, da rabijo avtomobili vodo tako za hlajenje in za pranje. Motorna kolesa in mopedi pa vsega tega ne potrebujejo, vsaj v taki meri ne. Mesečna odškodnina za vodo za osebne avtomobile znaša 300 dinarjev, za motorna kolesa 150 dinarjev, za mopede pa 100 dinarjev. Nihče se ne bi pritoževal, če bi bil sprejet kak odlok ali pa da bi o tem razpravljali volivci na zboru volivcev. Potrebno

bi bilo, da tudi organi vodne skupnosti in uprava sodelujejo s prebivalstvom in jih povprašajo za mnenje. Zavedamo se tega, da je cerknški vodovod v zelo slabem stanju, toda na tak način tega vprašanja ne bomo rešili. Rajši bi zbirali prostovoljne prispevke in bi vsak potrošnik vode rad prispeval. Smešno pa se zdi vsakemu, da bi plačeval za pranje mopeda na mesec 100 dinarjev, saj porabi za to mogoče le 10 litrov vode ali pa še te ne.

(Pripis pisca: Sem lastnik motornega vozila, ki ga perem v cerknškem potoku).

Cerkniško jezero in Loška dolina v preteklosti

prof. Matilda Urleb

Cerkniško jezero, Križna gora in Loška dolina so znani po svetu zaradi kraških pojavov. Neredkokdaj pa se pozabi na njihovo vlogo v zgodovini in predzgodovini, ki ni majhna. Že grški geograf Strabon, ki je živel okoli začetka našega štetja, omenja presihajoče Cerkniško jezero pod imenom Leugeus lacus kot pravo čudo. Daleč po svetu pa je zaslovelo to jezero v 17. stoletju po Valvasorjevi zaslugi. Posvetil mu je celo poglavje v svojem delu »Slava vojvodine Kranjske«. Na vzhodnem robu jezera se dviga Križna gora, znana ne le zaradi prekras-

lagali posode s hrano, ženskam so dali še nakit, moškim pa orožje. Mrličje so sežigali, kakršenkoli pa so jih pokopali. Mnogokrat so na grobove nasuli kupe kamenja, da so nastali majhni grički. To so gomile — grobovi nekdanjih prebivavcev.

Naj govore naslednje vrstice o krajih, kjer so prebivali stari Iliri. Ob zgornjem robu Cerkniškega jezera je pri Dolenji vasi podolgast hrib, ki mu pravijo domačini Tržišče. Na njem so danes pašniki in travniki. Nekoč pa je bila tu cvetoča naselbina in utrdba, v kateri so živeli Iliri. Še sedaj so ob robu ohranjeni nasipi iz kamenja, po planoti pa je še polno

no v istem času kakor ono na Tržišču. Živeli so v medsebojnih stikih in si zamenjavali svoje izdelke. Ni izključno tudi, da so se prebivavci Tržišča v nemirnih časih zatekali prav sem, ker je bilo tukaj bolj varno in odmaknjeno od prometnih poti.

Nekoliko višje na drugem robu jezera na vrhu Slivnice je bila tretja postojanka Ilirov. Gradišče na Slivnici je imelo že po narodi dobro zavarovan položaj, razen tega pa so od tu imeli dober pregled na vse strani in so kaj kmalu lahko opazili sovražnika ter se zavarovali pred njim. Do sedaj je od tu znanih le nekaj lončenih posod, ki spadajo v približno isti čas kot predmeti iz ostalih dveh selišč. Več o življenju teh prebivavcev pa nam bodo odkrila bodoča raziskovanja arheologov.

Ako zapustimo Cerkniško jezero in se preselimo v Loško dolino, pridemo najprej do Križne gore. To bomo podrobneje obravnavali kasneje. Zato se ustavimo kar pri Ulaki nad Starim trgom. Tu je bila na vrhu že predzgodovinska naselbina Ilirov, o čemer pričajo številni predmeti, kakor tudi veliki nasipi, ki obdajajo hrib. Nekateri so postavljali na ta kraj japonsko mesto Terpo. To pa bodo morala še potrditi bodoča raziskovanja. Znani arheolog W. Schmid, ki je tu izkopal, je na vrhu odkril tudi ostanke rimske naselbine. Odkopal je nekaj hiš,

ki so bile postavljene v vrsti, ste ne so bile izdelane iz lepo oblikovanega kamna, ki je vezano že z malto. Poleg hiš so bile odkopane še kovačnice, ki kažejo, da je na Ulaki dobro uspevala kovaška obrt. V njih so našli polno najrazličnejših izdelkov kovaške obrti kot klešč, sekir, dlet, nožev, kladi, železnega okovja in žeb-ljev. Najdeni denar dokazuje, da so ustanovili rimsko naselbino na Ulaki že v dobi cesarja Avgusta, takoj po zavzetju japonskih pokrajin leta 35 pred našim štetjem. Naseljena pa je bila tja do konca 4. stoletja po našem štetju, kar izpričujejo novci cesarjev Konstancija II, Valensa in Gratiana. Propadati pa je začela že prej v času markomanskih vdorov. Dokončno pa je zlomila cvetočo obrt in življenje na Ulaki verjetno lakota in kuga tistih dob. Končna sodba o razvoju na Ulaki bo možna šele na podlagi bodočih raziskovanj. Naloga teh je dognati obseg, bistvo in razvoj rimske naselbine, ugotoviti predzgodovinsko selišče in vpliv te kulture preko keltske do rimske. Prav gotovo je bila Ulaka povezana tudi z rimsko utrdbo na Nadleškem griču. Tu je bivala posadka rimskih vojakov že v 1. stoletju po našem štetju, njena naloga pa je bila, varovati rimsko cesto, ki je šla mimo Starega trga.

(Nadaljevanje prihodnjic)



Arheološka izkopavanja na Tržišču v Dolenji vasi

nega razgleda na Cerkniško jezero, Loško dolino in Snežnik, ampak tudi zaradi Križne jame z nizom jezerc in z veliko Kristalno goro, ki po svoje lepoti lahko tekmuje z Veliko goro Postojnske jame. Južnovzhodno od Križne gore se razprostira slikovita Loška dolina z Velikim in Malim Obrhom. Lož je dobil prvi na Notranjskem pravice mesta že v 15. stoletju. Nad njim so razvaline nekdanjega tako mogočnega gradu, ki je gospodoval mestu. Na južnem koncu Loške doline pa je dobro ohranjeni Snežniški grad.

Posebno pozornost zasluži to področje z vidika arheologije — vede, ki raziskuje najstarejša obdobja človeka. Rob Cerkniškega jezera in gričevje Loške doline so bili naseljeni že v starejši železni dobi okoli 800 let pred našim štetjem. Tedaj so prebivali tu Iliri. Svoja stanovanja so si gradili na hribih, ki so bili že po naravi težje dostopni in tako zavarovani pred sovražnikom. Razen tega pa so jih še sami utrdili z nasipi iz kamenja in zemlje. Te stare naselbine oz. vasi imenujemo gradišča, njihove prebivavce pa gradiščarje. Za nasipi so si gradili nizke hiše iz kamenja. Včasih pa so bile hiše prislone prav na notranjo stran nasipov. Orodje in orožje so izdelovali iz železa in bronu. Posodo so delali kar prostročno iz gline ali pa kar iz navadne ilovice, ki so jo nato žgali v primitivnih lončarskih pečeh. Ženske so že znale presti. Pisanja in denarja pa še niso poznali. Živeli so od poljedelstva, lova in živinoreje. Mrličje so zakopavali izven naselbin na posebnih prostorih. Ker so verovali v posmrtno življenje, so jim v grobove po-

črepinj lončenih posod. Še pred prvo svetovno vojno so tu našli kmetje pod veliko skalo zakopan cel zaklad orožja. Vseboval je veliko število suličnih konic, železnih in bronastih sekir, mečev ter lepo bronasto čelado. Predmete so verjetno takratni ljudje zakopali v vojnem času, potem pa jih je doletela smrt in je ta zaklad ostal v zemlji. Odkrila ga je šele srečna roka kmetov v novejšem času. Svoje mrtve so pokopavali na pobočju proti Dolenji vasi. Danes manjka že del hriba na tej strani, ker je tu kamnolom. Tu so odkopali večje število grobov z žarami. Mrličje so sežigali in nato dali pepel v žare, katere so zakopali. Zraven pa so še pridali orožje in nakit. Tako so našli lepe bronaste sponke-fibule različnih oblik, zapestnice, ovratnice in orožje. Večina teh predmetov je sedaj na Dunaju, nekaj jih ima muzej v Ljubljani in Postojni. Tekom zadnjih let je tu izkopal tudi Notranjski muzej in našel več zanimivih predmetov, med katerimi je najlepša človeška maska, ki je bila na ročaju majhne bronaste posode. Odkrili pa smo tudi nekaj ostankov posod iz rimske dobe, ki pričujejo, da se je življenje tu nadaljevalo še v tej dobi. Kasneje pa to življenje zamre. Kasnejši prebivavci so si za svoje bivališče izbrali raje nižine.

Vas na Tržišču pa ni bila osamljena. Ob stari cesti na Javornike je bilo tik nad jezerom gradišče na hribčku Cvinger. Gradišče je bilo po obsegu nekoliko manjše, vendar je bilo močno utrjeno, o čemer pričajo koli. Po lončenih posodah, ki smo jih odkopali v zadnjih letih, lahko trdimo, da je bilo zgrajeno in naseljeno približ-



Žarna grobova pod Križno goro

»Počitniška« zaposlitev

(Razmišljanje)

Dijaško življenje? Širok pojem. Nekaterim pomeni brezskrbno življenje, polno novih spoznanj. To tudi drži. Rekla sem, novih spoznanj?! Trpanje v glavo vseh tistih učenosti, ki se omenjajo samo še v knjigah. Seveda je to le ena stran pridobivanja znanja, »urjenje možganov« kot pravijo nekateri.

Iz tega bi logično sledilo, da se človek v šoli nič ne nauči. Toda rada bi nekaj povedala o »šoli« življenja.

Počitnice so tu, pravzaprav konec počitnic. Zopet širok pojem. Razčlenimo besedo, kot bi jo n. pr. slovnica, jezikoslovec. Mar ne pomeni počitek, počivati, oddahniti si. Počitnice, beseda, ki pa ima za marsikaterega dijaka ali študenta čisto drugačen pomen.

Denar, pa zopet denar, na vsakem koraku slišiš to besedo. Ena sama beseda, v kateri je strnjeno marsikaj iz življenja. Denar? Sredstvo za razvedrilo, boj za obstanek, povod za prepire, uboje, za hrano, skratka za življenje.

Parazit, beseda iz botanike. Zopet v eni sami besedi strnjena velika misel. Človek — parazit. Morda osamljen primer, vendar ne edini. Lahko izhaja tudi iz besede denar. Dijak — parazit.

Zakaj pa so tu počitnice? Tisti čas, ki ga človek z veseljem pričakuje. Delo — počitnice, dva različna izraza, vendar mnogokrat siamska dvojčka. Ironija dijakovega življenja.

»Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal,« so modrovalle babice. Pomagaj si sam in živel boš — stavek, brez katerega se ne da živeti. Zakaj pa so počitnice? — pripomoček za življenje, za denar, za hrano, za obleko. Oddih, ta beseda ne pride do izraza, zgubi se v množici besed, ki jo nadomeščajo.

Saj so tu starši, štipendije, razne podpore, toda beseda parazit mi ne gre iz glave. Dijak — parazit. Dijak — delaj v počitnicah! Boš nekaj pridobil v znanju, ki ti ga šola ne more nuditi. Dijak — inteligentni človek, izobraženec. Dijak — kaj ti pomaga ta beseda. Zrelostni izpit — prav ta-

ko. Brez poklica si, si misliš. Toda nekateri ljudje dobro vedo, kaj to pomeni. Šiljenje svinčnikov, prepisovanje, prinašanje malice. Pa kaj hočemo, tudi tako delo je potrebno, da človek ni parazit. Izkazati se je treba, stopiti na lastne noge, pri tem pa ne pozabiti na osnovno misel — izobraževanje, izpopolnjevanje, pridobivanje izkušenj.

Počitnice! Le kdo si je izmislil to besedo?

AS

OOOOOOOOOOOO

Kdaj bo dograjeno gostišče v Rakovem Škocjanu?

Bivši Komunalni servis je začel graditi gostišče v avgustu 1960. leta. Z delom je nadaljevalo »Gradišče« iz Cerknice. Objekt je bil konec leta 1961 že pod streho, vendar od tedaj gradnja zelo počasi napreduje. Podjetje je moralo kar dvakrat prekiniti delo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Do sedaj je stalo gostišče 24.000.000 din. Manjka pa do zaključnih del še 6.000.000 dinarjev. Ta sredstva še niso zagotovljena, tako da ne vemo, kdaj bo objekt prevzel turizem.

MaD

OOOOOOOOOOOO

Rebus



Delavski dom pod Snežnikom

Ta mesec je gradbeno podjetje »Gradišče« iz Cerknice izlicitiralo gradnjo delavskega doma v Leskovi dolini. Objekt investira gozdno gospodarstvo iz Postojne in je namenjen za stanovanje gozdnih delavcev.

Predračunska vrednost znaša 18.000.000 dinarjev. Podjetje dela z vso intenzivnostjo in dobro organizacijo, tako da bo objekt v začetku decembra že pod streho.

MaD

BERITE »GLAS NOTRANJSKE« ● BERITE »GLAS NOTRANJSKE«

KINO

KINO CERKNICA: 4. oktobra ob 20. uri francoski film »MODERATO CANTABILE«, 6. oktobra ob 20. in 7. oktobra ob 10. in 18. uri angleški barvni CS film »HREPENENJE«, 7. oktobra ob 15. in 20. uri francoski CS barvni film »GRBAVI VITEZ«, 11. oktobra ob 20. uri češki film »KROG«, 13. ob 20. in 14. oktobra ob 10. in 18. uri sovjetski barvni film »DEKLICA IŠČE OČETA«, 14. oktobra ob 15. in 20. uri ameriški barvni film »LJUBEZEN MARIORE MORNINGSTAR«, 18. oktobra ob 20. uri ameriški film »DNEVNIK ANE FRANK«, 20. oktobra ob 20. uri in 21. oktobra ob 10. in 18. uri sovjetski barvni film »ILIJA MUROMEC«, 21. oktobra ob 15. in 20. uri ameriški barvni film »ČAS ŽIVLJENJA IN ČAS SMRTI«, 25. oktobra ob 20. uri francoski film »OCI LJUBEZNI«, 27. oktobra ob 20. uri in 28. oktobra ob 10. in 18. uri nemški film »STRELEC V ZELENEM«, 28. oktobra ob 15. in 20. uri ameriški barvni CS film »DOLGO TOPLO POLETJE«.

KINO RAKEK: 3. oktobra jugoslovanski zabavni film »MARTIN V OBLAKIH«, 6. in 7. oktobra nem. glasb. film »KRALJ ČARDAŠA«, 10. oktobra jugoslovanski film »KOŠČEK MODREGA NEBA«, 13. in 14. oktobra nemški zabavni film »POLETNE ZGODBE«, 17. oktobra jugoslovanski film »PESEM«, 20. in 21. oktobra italijanski film »VELIKA VOJNA«, 24. oktobra sovjetski zabavni film »DEKLE BREZ NASLOVA«, 27. in 28. oktobra ameriški revijski film »PRIJATELJ JOE«, 31. oktobra francoski ljubavni film »NJENO ŽIVLJENJE«.

Predstave so ob sredah, sobotah in nedeljah ob 19.30 in nedeljah ob 16.30.

KINO STARI TRG: 3. okt. francoski zabavni film »TAKSI IN PRIKOLICA«, 6. in 7. oktobra ameriški barvni CS film »PREPOVEDANI PLANET«, 10. okt. italijanski film »NEVERNICE«, 13. in 14. oktobra ameriški barv. CS film »OBRAČUN V TEJBL ROKU«, 17. oktobra ameriški film »KOVINSKA ZVEZDA«, 20. in 21. oktobra francosko-italijanski barvni CS film »BUR-LACI Z VOLGE«, 24. oktobra ameriški film — drama »VELIKE DRUŽINE«, 27. in 28. okt.

Nov zdravstveni dom

V Starem trgu bo 10. oktobra dograjen novi zdravstveni dom, ki ga gradi »Gradišče« iz Cerknice. V domu bodo imeli svoje prostore splošni zdravnik, zobozdravnik, posvetovalnice in dve stanovanji z vsemi pomožnimi sredstvi.

Objekt, ki ga investira ObLO Cerknica, je zgrajen povsem solidno in kvalitetno in bo veljal okrog 30.000.000 dinarjev. Dom bodo odprli najbrž 19. oktobra, ko je krajevni praznik.

MaD

ameriški barvni zabavni film »PRINC IN IGRALKA«, 31. okt. poljski CS vojni film »PDMORNICA OREL«.

Predstave ob sredah, sobotah in nedeljah ob 19. uri in nedeljah popoldne ob 15. uri.

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. Begunje, 7. ovačija, 13. griot, 14. Sava, 15. ad, 16. ha, 18. alkalije, 20. smo, 21. oda, 23. že, 24. opal, 25. rana, 27. teta, 29. Store, 30. anahronizem, 33. čitam, 35. enak, 36. Pirc, 38. atom, 40. el, 42. Noe, 43. dam, 44. precizen, 48. pn, 49. ak, 50. brat, 51. zapor, 53. Madeira in 54. Alabama.

Navpično: 1. Bohorič Adam, 4. Nila, 8. vaja, 12. adolescenca, 39. urar in 41. kepa.

Sodelavka **Anica Turšič iz Begunj** je tokrat z žrebom razdelila nagrade na dva večja kraja Cerknico in Rakek. Kar prav je tako, saj so bile skoraj vse rešitve odposlane iz teh dveh krajev. Poglejmo si te štiri dobitnike nagrad:

1. 1500 din bo dobila Jelka Martinjak, Rakek, Partizanska 16;

2. 1000 din bo prejel Ludvik Urbas, Cerknica, Tabor 9;

3. in 4. nagrado po 500 din bomo poslali Milanu Huterju, Brest Cerknica in Tomažu Strozaku, Partizanska c. 45, Rakek.

Prihodnje dni vam bo nagrade prinesel poštar. Iskreno čestitamo!

UREDNIŠTVO

»GLAS NOTRANJSKE« izhaja mesečno — Izdaja ga Obč. odbor SZDL Cerknica — Ureja ured. odbor — Glavni in odgovorni urednik: Danilo Mlinar — Člani uredništva: Slavko Berglez, Franc Tavželj, Dane Mazi in Milan Strle — Tehn. urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Verbec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo

Blagovna hiša v Cerknici odprta



Dobra izbira — predpogoj za uspešno poslovanje in zadovoljstvo potrošnikov